

Risicocommunicatie 'Extreem Weer'

Juni 2021

Inleiding

Extreem weer komt steeds meer voor in Nederland en dus ook in onze regio. Vanuit onze gemeenten rijst de vraag of er een eenduidige aanpak kan worden ontwikkeld om te communiceren wanneer er extreem weer wordt aangekondigd.

Dit document bevat een handreiking voor de inzet van risicocommunicatie richting inwoners wanneer er een weerswaarschuwing of -alarm wordt afgegeven door het KNMI.

Rol van de Veiligheidsregio en de gemeente bij extreem weer

Algemeen:

Zowel de Veiligheidsregio als de gemeente hebben een rol bij extreem weer. Bij acuut gevaar/levensbedreigende situaties in de openbare ruimte komt via een 112-melding de brandweer in actie. Situaties waarbij er geen acuut gevaar in de openbare ruimte is, worden opgelost door de gemeente. Het is van belang om inwoners van deze rolverdeling bewust te maken zodat zij weten dat zij bij levensbedreigende omstandigheden 112 bellen en wanneer dit niet het geval is zelf contact opnemen met de gemeente. Zie afbeelding in bijlage 3.

Ten aanzien van risicocommunicatie:

Binnen onze Veiligheidsregio is de afspraak dat gemeenten afzender en uitvoerder zijn van risicocommunicatie. Dit geldt dus ook in het geval van extreem weer. De Veiligheidsregio faciliteert de gemeente hierbij met deze risicocommunicatielijnen.

Het KNMI

Het KNMI is de partij die leidend is bij het afgeven weerswaarschuwingen. Om gericht te kunnen waarschuwen, geeft het KNMI weerswaarschuwingen per provincie, voor het IJsselmeergebied, de Waddenzee en de Waddeneilanden uit. In veel gevallen zijn gevaarlijke weersituaties lokaal, zoals extreme neerslag, onweersbuien of gladheid. Elke provincie wordt afzonderlijk bekeken. Het kan dus zijn dat voor de ene provincie code oranje geldt terwijl in een andere provincie niets aan de hand is. Zie bijlage 1 voor meer informatie over de kleurcodes die het KNMI hanteert.

Risicocommunicatielijns bij extreem weer

Het advies vanuit de Veiligheidsregio is om vanuit de gemeente risicocommunicatie richting inwoners in te zetten wanneer het KNMI voor onze regio code oranje of code rood afgeeft. Dit wordt breed kenbaar gemaakt via de media.

Hierbij is de lijn:

- te verwijzen naar het KNMI.
- een handelingsperspectief, oftewel gedragslijn, voor het betreffende weertype te bieden via de gemeentelijke kanalen (website en sociale media).
 - ➔ In bijlage 2 zijn de landelijk vastgestelde handelingsperspectieven per weerstype opgenomen.
 - ➔ In bijlage 3 zijn enkele voorbeeldberichten + beeldmateriaal voor website en sociale media ter inspiratie weergegeven.

Naast de risicocommunicatie die vanuit de gemeenten plaatsvindt, wordt in sommige gevallen (bijvoorbeeld bij storm en wateroverlast) ook gecommuniceerd vanuit de brandweer, via de kanalen van de brandweer. Dit kan parallel aan elkaar plaatsvinden. De brandweer gebruikt hiervoor dezelfde handelingsperspectieven als gedeeld zijn met de gemeenten.

Alertering:

Aangezien de gemeente uiteindelijk verantwoordelijk is voor de risicocommunicatie richting inwoners én de bron die de gemeente hiervoor heeft gelijk is als de bron die de Veiligheidsregio hanteert (het KNMI en de mediaberichtgeving hierover) vindt er *geen* alertering vanuit de Veiligheidsregio plaats richting gemeenten bij weercodes oranje of rood.

Gemeenten kunnen wanneer er een code oranje of rood is afgegeven op basis van de conceptteksten en het beeldmateriaal hun eigen communicatiekanalen inzetten richting inwoners. Uiteraard is het aan de gemeente om intern afspraken te maken op welke wijze dit gebeurt wanneer er een code oranje of rood wordt afgegeven buiten kantoortijden.

Goed om te weten: wanneer een extreem weersituatie aanleiding geeft voor een verhoogde staat van paraatheid van de crisisorganisatie (preparatie op mogelijke crisissituatie), ontvangen de ambtenaren rampenbestrijding vanuit de crisisorganisatie een alerteringsbericht via sms.

Vragen? Neem contact op met Emmy Wagenmakers, Adviseur Risicocommunicatie, telefoon (06) 11 61 65 05, emmywagenmakers@vrbzo.nl.

Extreem weer kan van invloed zijn op verontleende vergunningen. Het is aan de burgemeester van de betreffende gemeente om in overleg met het bevoegd gezag al dan niet te besluiten een vergunning in te trekken omdat er extreem weer op komst is. Zie bijlage 4 voor meer informatie.